

فصلنامه ترجمان دانش

ارتقای خردسازمانی و تبادل تجربه ها

سال اول، شماره اول

بهار ۱۴۰۵

فصلنامه ترجمان دانش

فصلنامه ترجمان دانش

انتشار داخلی و غیرتجاری

صاحب امتیاز: معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوم

بخش اطلاع رسانی پزشکی و منابع علمی

مدیر مسئول: محمد بنی اسدی

سر دبیر: مریم دلدار فروتقه

نویسنده پیام های پژوهشی: جمعی از اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بوم

ایمیل: Pub.mubam.ac.ir

نشانی: شهرستان بوم، میدان سرداران شهید، جنب شهرداری بوم، دانشگاه علوم پزشکی بوم

سال اول، شماره اول

تاریخ انتشار: بهار ۱۴۰۵

"این فصلنامه صرفاً جهت ترجمان دانش در میان ادارات شهرستان بوم منتشر می شود و فروش عمومی ندارد"

برای مشاهده نسخه کامل، اسکن کنید

سخن ریاست محترم دانشگاه

به نام خداوند جان و خرد

دانشگاه در دنیای امروز، تنها کانون تولید علم نیست؛ بلکه رسالت سترگ «اثربخشی اجتماعی» را نیز بر دوش می‌کشد. ترجمان دانش، پلی استوار میان اتاق‌های فکر و آزمایشگاه‌های دانشگاه با متن جامعه و عرصه‌های اجرایی و صنعتی است. اگر علم در دانشگاه محصور بماند، به شکوفایی واقعی دست نخواهد یافت؛ چرا که ثمره‌ی اصلی پژوهش، گره‌گشایی از چالش‌های زندگی مردم و ارتقای کیفیت زیست آنان است. انتشار این فصلنامه، گامی بلند در جهت ترویج این گفتمان تحول‌آفرین در دانشگاه ماست. هدف ما این است که یافته‌های علمی، به زبانی روشن، کاربردی و در دسترس، به دست مخاطبان نهایی برسد تا مسیر تصمیم‌گیری‌های هوشمندانه، توسعه همکاری با صنعت و اقدامات دانش‌بنیان هموارتر گردد. ضمن قدردانی از تمامی اساتید، پژوهشگران و دست‌اندرکاران این نشریه، امیدوارم این بستر نوین بتواند تبلور عینی پیوند میان «دانش آکادمیک» و «نیازهای جامعه و صنعت» باشد و زمینه‌ساز نقش‌آفرینی پررنگ‌تر دانشگاه در تحقق توسعه پایدار گردد.

دکتر علی رادفر

به نام خداوند دانایی

در جهانی که هر روز در مسیر دانش و نوآوری گام برمی‌دارد، فصلنامه «ترجمان دانش» بر آن است تا پل ارتباطی میان تلاش‌های پایان‌یافته در دانشگاه‌ها و جامعه باشد. این نشریه، خلاصه‌ای است از نتایج طرح‌های پژوهشی، تلاش‌هایی که آینده‌سازی و دنیای بهتر را رقم می‌زنند.

ما اعتقاد داریم هر نتیجه‌ی علمی، هدیه‌ای است امیدبخش، چراغی است برای راه آینده و پلی است میان اندیشه و عمل. در این فصلنامه، قصد داریم صدای پژوهشگران و دانش‌آموختگان را به زبان ساده، شفاف و اثرگذار برسانیم؛ تا هر صفحه‌اش، انگیزه‌ای باشد برای شکوفایی، تحول و پیشرفت.

امیدواریم با مطالعه هر شماره، دریچه‌ای نو به سمت دنیای پر از ایده‌ها و نوآوری‌ها گشوده شود، و در مسیر گسترش دانش، هر کدامان قدمی موثر برداریم. به یاری خدا و همراهی شما، فصلنامه «ترجمان دانش» باعث زنده کردن نتایج پژوهشی و نشر علم در جامعه باشد.

با سپاس

سردبیر

تحلیل گفتمان حاکم بر رفتار های پرخطر جنسی، مصرف مواد محرک و مشروبات الکلی در سیاستگذاران، مجریان و نوجوانان در ایران

• پیام کلیدی

دکتر سعید میرزائی، استادیار سیاستگذاری سلامت، دانشگاه علوم پزشکی بزم

Mirzaei.saeid67@gmail.com

شماره تماس: ۰۹۳۶۵۱۱۶۳۹۷

مداخلات چندبخشی با مشارکت خانواده و مدرسه اثربخشی بیشتری در کاهش این رفتارها دارد.

• موارد کاربرد نتایج طرح

نتایج این طرح می تواند به عنوان مبنایی برای طراحی برنامه های پیشگیرانه و مداخلاتی در حوزه سلامت روان و اجتماعی نوجوانان مورد استفاده قرار گیرد. سیاستگذاران آموزشی، مشاوران مدارس، و نهادهای فرهنگی می توانند از این یافته ها برای ارتقاء مهارت های ارتباطی والدین، تقویت برنامه های آموزشی در مدارس، و اصلاح محتوای رسانه ای بهره ببرند. همچنین این نتایج برای تدوین دستورالعمل های ملی در حوزه پیشگیری از رفتارهای پرخطر نوجوانان کاربرد دارد و می تواند در برنامه ریزی های بین بخشی مؤثر باشد.

• تأثیرات و کاربردها

سیاستگذاری اجتماعی و آموزشی: یافته های مقاله می تواند در طراحی سیاست های حمایتی برای خانواده ها، به ویژه در زمینه

مطالعه حاضر نشان می دهد که گفتمان حاکم بر سیاست های مرتبط با رفتارهای پرخطر نوجوانان در ایران، مبتنی بر چارچوب های دینی و ایدئولوژیک است. در حالی که گفتمان نوجوانان متأثر از لذتگرایی و ساختارهای عرفی است. این ناهماهنگی گفتمانی می تواند اثربخشی سیاست ها را کاهش دهد. درک و همسویی با گفتمان نوجوانان، پیش شرطی مهم برای طراحی سیاست های موفق در پیشگیری از رفتارهای پرخطر جنسی، سومصرف مواد الکلی در نوجوانان ایرانی است.

• اهمیت موضوع

رفتارهای پرخطر در نوجوانان از جمله روابط جنسی نایمن، مصرف مواد و الکلی، از چالش های مهم سلامت عمومی هستند. درک گفتمان های تأثیرگذار بر این رفتارها به سیاستگذاران کمک می کند تا مداخلاتی مؤثر، فرهنگی محور و همسو با نیازهای واقعی نوجوانان طراحی کنند و از آسیب های جدی پیشگیری نمایند.

• مهمترین نتایج طرح

نتایج پژوهش نشان داد که چهار عامل اصلی خانواده، مدرسه، گروه همسالان و رسانه به طور معناداری در شکل گیری یا پیشگیری از رفتارهای پرخطر در نوجوانان تأثیرگذارند. کیفیت روابط والدین با فرزندان، سبک های فرزندپروری، کارآمدی، برنامه های مدرسه محور، و الگوهای رسانه ای نقش بازدارنده یا تسهیلگر دارند. طراحی

تولید محتوای رسانه ای هدفمند: رسانه ها و تولیدکنندگان محتوا می توانند با توجه به یافته ها، برنامه هایی همسو با نیازهای روانی اجتماعی نوجوانان و خانواده ها تهیه کنند.

تقویت همکاری بین بخشی: مقاله زمینه ساز همکاری نهادهای مختلف از جمله آموزش و پرورش، بهداشت، رسانه و سازمان های مردم نهاد در راستای ارتقای سلامت اجتماعی نوجوانان است.

• **لینک مقاله چاپ شده**

<https://doi.org/10.1093/pubmed/fdaf058>

ارتقای مهارت های فرزندپروری و تقویت تعامل مثبت والد-فرزند به کار رود.

پیشگیری از آسیب های اجتماعی: با شناسایی عوامل تأثیرگذار بر رفتارهای پرخطر نوجوانان، مقاله راهکارهایی برای پیشگیری هدفمند از بروز این آسیب ها ارائه می دهد.

توسعه مداخلات روان-اجتماعی: متخصصان سلامت روان و مشاوران مدارس می توانند از نتایج برای طراحی برنامه های آموزشی، کارگاه ها و مداخلات فردی و گروهی بهره بگیرند.

بررسی میزان تاثیر آموزش بر مبنای ساختارهای یک مدل فرهنگی در ارتقای رفتارهای تاب آوری در برابر بلایا

پیام کلیدی

دکتر محمدعلی رضایی، استادیار سلامت در
بلایا و فوریت ها، دانشگاه علوم پزشکی بم

rezaei47@yahoo.com

شماره تماس: ۰۹۱۳۳۹۳۱۰۴۳

مداخله آموزشی بر اساس الگوی فرهنگی بر افزایش سطح ادراکات و تقویت کننده های مثبت دانش آموزان و کاهش سطح سازه های منفی الگو در آن ها موثر بوده و منجر به ارتقای عملکرد و رفتار بهداشتی آنها گردیده است، عبارتی آموزش هنگامی موثر است که بر رفتار و عملکرد تاکید کند و صرفاً تمرکز بر افزایش دانش و آگاهی، نتیجه ی مطلوبی نخواهد داشت چرا که یادگیری، یک تغییر در رفتار فرد است .

اهمیت موضوع

با توجه به اهمیت آگاهی از عوامل موثر بر تاب آوری و تاثیر فرهنگ و آموزش بر آن، درایران علیرغم مطالعات متعدد در این زمینه، هنوز چالش نداشتن آگاهی، نگرش و عملکرد مطلوب در زمینه آموزش تاب آوری و عوامل موثر بر آن زیاد مورد توجه قرار نگرفته است.

مهمترین نتایج طرح

باورهای افراد و به تبع آن عملکرد آنها در رابطه باتاب آوری در دانش آموزان، والدین و معلمان شهر بم متفاوت بود. باتوجه به اینکه معلمان و والدین منابع اولیه اطلاعات دانش آموزان در زمینه تاب آوری می باشند، پابندی آنها به یکسری ادراکات نادرست یا عملکردهای اشتباه در رویارویی با بلایا و شرایط بحرانی ناشی از کمبود آگاهی، مشکل مدیریت بلا را افزایش و تاب آوری را کاهش داده است.

موارد کاربرد نتایج طرح

ضروری است که باورها و عملکردهای منفی که مانع رفتار صحیح و تاب آوری در برابر بلایا می شود و در مطالعه حاضر شناسایی شده

اند، اصلاح گردند و باورها و عملکردهای مثبت شناسایی شده و تقویت گردند. از سوی دیگر بررسی عوامل قادرکننده که از نکات قوت مدل بود نشان داد عوامل متعدد اقتصادی و آموزشی بر رفتار تاب آوری دانش آموزان تاثیر دارد که باید دست اندرکاران در جهت تامین و حمایت از عوامل قادر کننده مثبت و حتی الامکان تلاش جهت حذف عوامل منفی گام بردارند.

تأثیرات و کاربردها

تأثیر ۱: یافته های مطالعه حاضر، شواهد مهمی را برای دست اندرکاران اجرایی و برنامه ریزان آموزش و پرورش ارائه می دهد.

تأثیر ۲: یافته ها موید اثر بخش بودن برنامه ی آموزشی این مطالعه بوده اند. از سوی دیگر، نتایج، اثربخشی طولانی و پایایی رفتار را نیز تایید کرده است.

لینک مقاله چاپ شده

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/40087609/#:~:text=Conclusion%3A%20The%20results%20of%20the,before%20disasters%20or%20Situational%20and>

تسریع ترمیم شکستگی استخوان با استفاده از داربست نانوالیافی سیکلودکسترین/پلی سولفون: معرفی ترکیبات جدید جهت افزایش مساحت سطح با خواص عملکردی مطلوب

• پیام کلیدی

دکتر قاسم سرگزی، دانشیار نانوتکنولوژی
پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بم

g.sargazi@gmail.com

شماره تماس: ۰۹۱۵۳۴۲۴۲۱۵

در این مطالعه نانوساختارهای آلی فلزی بر پایه ترکیبات مختلف با خواص ایده آل تولید شدند. شرایط تولیدی نمونه ها به روش های کاملا سازگار با محیط زیست و اقتصادی بوده است.

• اهمیت موضوع

نانوالیاف دسته نوینی از نانوساختارها می باشند که به دلیل داشتن ویژگی های بارزی همچون سطح ویژه بالا، استحکام زیاد و پایداری ویژه مورد توجه قرار گرفته اند. در این مطالعه دو نمونه نوین از نانوالیاف شامل سیکلودکسترین و پلی سولفون با استفاده از دستگاه الکتروریسی سنتز شده است.

• مهمترین نتایج طرح

در این مطالعه، چارچوب های فلزی-آلی کبالت (II) و مس (II) با استفاده از مایسل معکوس معمولی و مایسل معکوس به همراه اولتراسونیک سنتز شدند. براساس نتایج روش مایسل معکوس به همراه اولتراسونیک کارایی برتر را در تولید محصولات نشان داد. این نتایج بدست آمده را می توان به فرآیند سنتز، بهینه سازی و همچنین تاثیر سیستماتیک فرآیند ارتباط داد. با توجه به نتایج بدست آمده امکان تجاری سازی این محصولات نیز فراهم می گردد.

• موارد کاربرد نتایج طرح

بدین صورت جهت ساخت نانوالیاف سیکلودکسترین/پلی سولفون، نانوالیاف آنها در شرایط بهینه الکتروریسی در حلال مناسب استیک اسید ساخته شد و هریک از پارامترها شامل نرخ تغذیه، فاصله

جمع کننده تا منبع و ولتاژ بهینه سازی شد. در نهایت از الیاف های ساخته شده به عنوان ماده نوین در زمینه مهندسی بافت و فرآیند بافت آسیب دیده استخوان استفاده خواهد شد. در این مطالعه نانوساختارهای آلی فلزی بر پایه ترکیبات مختلف با خواص ایده آل تولید شدند. شرایط تولیدی نمونه ها به روشهای کاملا سازگار با محیط زیست و اقتصادی بوده است. نتایج نشان دهنده محصولات تولیدی با مساحت سطح بالا بوده که نوید بخش کاربردی سازی این ترکیبات در زمینه های ترمیم شکستگی استخوان می باشد.

• تأثیرات و کاربردها

تولید نانوساختارهای آلی فلزی با شرایط ایده آل- شناسایی نانوساختارها- بهینه سازی فرآیند- بررسی امکان سنجی تجاری سازی

• لینک مقاله چاپ شده

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/aoc.70083>

سنجش سازه های مدل اعتقاد بهداشتی در اتخاذ رفتارهای پیشگیری کننده از ابتلا به بیماری کرونای جدید (کووید ۱۹)

پیام کلیدی

دکتر اسماء پورطاهری، استادیار آموزش بهداشت و ارتقا سلامت، دانشگاه علوم پزشکی بم

asmapourtaheri62@gmail.com

سازه های خودکارآمدی، شدت درک شده، منافع درک شده، موانع درک شده، اهمیت سلامتی و آگاهی، پیش بینی کننده های اصلی رفتارهای خودمراقبتی و پیشگیرانه مرتبط با ویروس کرونای جدید هستند. بنابراین، این مدل می تواند برنامه های خودمراقبتی را ارتقا داده و میزان بروز و مرگ و میر ناشی از کووید-۱۹ را پیش بینی کند.

اهمیت موضوع

با شیوع و گسترش بیماری کرونا لزوم توجه به رفتارهای خود مراقبتی بیش از پیش آشکار شد. اقدامات مراقبت از خود و پیشگیری از بیماری، فعالیت هایی هستند که افراد برای محافظت از جان خود و حفظ نشاط و رفاه خود انجام می دهند این بیماری همه گیر، بیش از هر زمان دیگری، اهمیت مراقبت از خود کارآمد را برای افراد و جوامع در پاسخ به بیماری های واگیردار نشان داده است. بنابراین یافتن عوامل پیشگویی کننده رفتار خود مراقبتی گام موثری در پیشگیری از بیماری های واگیر مثل کرونا است.

موارد کاربرد نتایج طرح

اولین گام در فرآیند برنامه ریزی و اجرای مداخلات آموزشی مرتبط با سلامت و رفتارهای خودمراقبتی، انتخاب مدل مناسب است. در این مطالعه از مدل اعتقاد بهداشتی استفاده شد تا سازه های موثر بر اتخاذ رفتارهای خود مراقبتی پیشگیرانه از کرونا مشخص شود. نتایج مطالعه نشان داد الگوی اعتقاد بهداشتی و سازه های

خودکارآمدی، شدت درک شده، منافع درک شده، موانع درک شده، اهمیت سلامتی و آگاهی عوامل موثر بر رفتار خود مراقبتی هستند. بنابراین، می توان در برنامه ریزی آموزشی در پیشگیری از بیماری های واگیر مثل کرونا از سازه های مدل اعتقاد بهداشتی استفاده کرد.

تأثیرات و کاربردها

استفاده از سازه های الگوی اعتقاد بهداشتی در برنامه ریزی آموزشی در پیشگیری از بیماری های واگیر به کارگیری و تقویت سازه های خودکارآمدی، شدت درک شده، منافع درک شده، موانع درک شده، اهمیت سلامتی و آگاهی در برنامه های آموزشی

لینک مقاله چاپ شده

https://scholar.google.com/scholar?hl=en&as_sdt=0%2C5&q=Predicting+the+Self-Care+Behaviors+Associated+with+COVID-19+in+Southeastern+Iran%3B+a+Cross-Sectional+Study&btnG=

بررسی ویژگی‌های روانسنجی نسخه فارسی ابزار چراغ گاز محیط کار در پرستاران

• پیام کلیدی

در محیط‌های کاری امروزی، گسلاپتینگ می‌تواند سلامت روانی کارکنان و بهره‌وری سازمان را تهدید کند.

• اهمیت موضوع

در محیط‌های کاری امروزی، گسلاپتینگ به‌عنوان یکی از مخرب‌ترین اشکال سوءرفتار روانی شناخته می‌شود که می‌تواند سلامت روانی کارکنان و بهره‌وری سازمان را تهدید کند. این پدیده شامل زیر سؤال بردن مداوم حافظه یا درک افراد، تحریف وقایع و ایجاد احساس ناتوانی در قربانیان است.

• موارد کاربرد نتایج طرح

گسلاپتینگ در محیط کار رفتاری عمدی، مداوم و نظام‌مند است که با ایجاد شک در خود، کاهش اعتماد به نفس و تحریف واقعیت، به سلطه‌گری سرپرستان منجر می‌شود. پرستاران مجرد نسبت به متأهلان نمره گسلاپتینگ بالاتری داشتند و سطح استرس شغلی بالاتر با نمره بیشتر گسلاپتینگ همراه بود. چنین رفتارهایی ممکن است موجب مهاجرت پرستاران، کاهش کیفیت مراقبت، و کمبود نیروی انسانی در نظام سلامت شود. گسلاپتینگ باعث افزایش اضطراب، کاهش اعتماد به نفس و افت عملکرد شغلی می‌شود و اغلب در ساختارهای دارای قدرت نابرابر و فرهنگ سازمانی بسته اتفاق می‌افتد.

دکتر مجتبی جعفری، دانشیار آموزش
پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی بم

Mojaf62@yahoo.com

شماره تماس: ۰۳۴۴۴۲۱۶۶۰۲

• تأثیرات و کاربردها

برای مقابله پدیده گسلاپتینگ، مستندسازی دقیق، درخواست حمایت و آموزش مدیران برای شناسایی این رفتار ضروری است. پیشنهاد می‌شود سازمان‌ها با ایجاد سیاست‌های شفاف ضد سوءاستفاده، ترویج فرهنگ بیان آزادانه مشکلات و فراهم‌سازی حمایت روانی از کارکنان، زمینه‌های بروز این رفتار را از بین ببرند و محیطی امن و شفاف برای تعاملات حرفه‌ای ایجاد کنند.

• لینک مقاله چاپ شده

<https://doi.org/10.1186/s12912-025-03134-5>

تشخیص مولکولی ژن های بتا لاکتاماز AmpC - در سویه های مقاوم به کلبسیلا پنومونیه در بیماران بستری در بخش ICU بیمارستان پاستور بم

• پیام کلیدی

سید مجتبی مرتضوی، عضو هیات علمی
دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بم

m.mortazavi756@gmail.com

شماره تماس: ۰۹۱۳۲۹۰۹۹۶۱

• تأثیرات و کاربردها

بهبود مدیریت درمانی بیماران ICU با انتخاب آنتی بیوتیک های موثر (تتراسایکلین، ایمپنم)
طراحی برنامه های پیشگیرانه برای کنترل انتقال سویه های مقاوم آگاهی بخشی به سیاست گذاران بهداشتی درباره ضرورت تقویت آزمایشگاه های تشخیص مقاومت آنتی بیوتیکی

• لینک مقاله چاپ شده

https://journals.lww.com/imsp/fulltext/9900/molecular_detection_of_ampc_beta_lactamase_genes.66.aspx DOI:
[10.4103/injms.injms_165_24](https://doi.org/10.4103/injms.injms_165_24)

۹۲،۵٪ از سویه های کلبسیلا پنومونیه در بیماران ICU بم حامل حداقل یک ژن AmpC بودند. ژن های غالب blaDHA ۵۰٪ و blaCIT ۴۲،۵٪ شناسایی شد. ۸۰٪ جدایه ها چنددارویی مقاوم MDR و ۸۳،۳٪ توانایی تشکیل بیوفیلم داشتند. تتراسایکلین (۸۰،۸۳٪ حساسیت) و ایمپنم ۸۳،۳۳٪ موثرترین آنتی بیوتیک ها بودند.

• اهمیت موضوع

کلبسیلا پنومونیه عامل عفونت های بیمارستانی به ویژه در بخش های مراقبت ویژه است. مقاومت آنتی بیوتیکی ناشی از ژن های AmpC، درمان را دشوار می کند. این مطالعه اولین گزارش جامع از شیوع AmpC در سویه های بالینی کلبسیلا پنومونیه در بخش ICU بیمارستان پاستور بم است و نشان دهنده وضعیت بحرانی مقاومت دارویی در منطقه است.

• موارد کاربرد نتایج طرح

نتایج در طراحی پروتکل های درمانی هدفمند (استفاده از تتراسایکلین و ایمپنم که موثرتر بودند)، تقویت برنامه های نظارتی مقاومت آنتی بیوتیکی و توسعه راهبردهای کنترل عفونت در بیمارستان ها کاربرد دارد. همچنین داده ها برای هشدار به مراکز بهداشتی درباره شیوع ژن های blaDHA و blaCIT ضروری است.

بررسی نظام مند بیماری انتروکولیت نوتروپنیک در بیماران مبتلا به سرطان

پیام کلیدی

دکتر سمانه نعمت الهی، استادیار آمار زیستی،
دانشگاه علوم پزشکی بم

samane.nematolahi@yahoo.com

شماره تماس: ۰۹۱۷۱۰۷۹۱۵۲

محدوده سنی بیماران از ۶ ماه تا ۸۳ سال، با میانگین سنی ۳۸ سال بود که نشان دهنده طیف سنی وسیعی است. بدخیمی خونی شایع ترین بیماری زمینه ای (۶۲٪) بود که به دنبال آن سرطان سینه بود. پرفشاری خون شایع ترین بیماری همراه گزارش شده در این مطالعه بود.

علامت اولیه تظاهر کننده درد شکم بود که در ۸۱٪ بیماران گزارش شد و پس از آن تب (۶۲٪) و اسهال (۴۳٪) بود.

اهمیت موضوع

بیماری انتروکولیت نوتروپنیک، یک بیماری تهدید کننده زندگی افراد می باشد که در آن بیماری انتروکولیت نکروز می شود و عفونت شدید شکمی در بیماران مبتلا به نوتروپنی اتفاق می افتد. این بیماری اغلب در افراد مبتلا به نوتروپنی با بیماریهای نقص ایمنی مانند بدخیمی های خونی، پیوند سلولهای بنیادی خون ساز و سندروم نقص ایمنی اکتسابی رخ می دهد. این بیماری در بین افراد مبتلا به بدخیمی های خونی رایج می باشد، افرادی که میزان نوتروفیل در خونشان کمتر از حد نرمال می باشد و همچنین مخاط روده به صورت یکپارچه در اثر شیمی درمانی سیتوتوکسیک از بین رفته است این بررسی سیستماتیک و متاآنالیز بزرگترین تحلیل تلفیقی از موارد NE را ارائه می دهد. این ویژگی های بالینی معمولی را شناسایی می کند و به شناسایی عوامل خطر و شاخص های پیش آگهی کمک می کند تا به تشخیص زودهنگام و مدیریت این عارضه بالقوه کشنده کمک کند.

مهمترین نتایج طرح

با توجه به تهدیدآمیز بودن بیماری انتروکولیت نوتروپنیک برای بیماران مبتلا به سرطان، هدف ما در این مطالعه مرور نظام مند مطالعات انجام شده روی این بیماری می باشد، تا با بهره گیری از نتایج حاصل از مطالعه به تشخیص سریعتر و به موقع بیماری و همچنین درمان مناسب این بیماری دست پیدا کنیم.

موارد کاربرد نتایج طرح

مستندات بالینی مبنی بر وجود عفونت در بیماران نوتروپنی وجود دارد که در این بیماران درمان آنتی میکوبیوتیک خط اول را می توان به عنوان درمان استاندارد در نظر گرفت. طبق دستور العمل انجمن هماتولوژی و آنکولوژی آلمان توصیه می شود که برای بیماران تب دار با نوتروپنی شدید (یعنی بیشتر از ۱۰ روز طول بکشد) و نفوذ ریه ای، درمان اولیه ضد میکروبی باید شامل آمفوتریسین B باشد.

لینک مقاله چاپ شده

<https://bmcgastroenterol.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12876-025-03601-y>

تشکیل و بررسی شبکه‌های ژنی هم بیان متشکل از miRNA و تعیین miRNA متفاوت بیان یافته در بیماری التهاب پانکراس و سرطان پانکراس با استفاده از ابزارهای بیوانفورماتیکی

• پیام کلیدی

دکتر علی صمدی، استادیار علوم تشریحی،
دانشگاه علوم پزشکی بم

alisamadi23@yahoo.com

شماره تماس: ۰۹۱۳۸۹۵۳۸۴۴

روش های بیوانفورماتیکی و هوش مصنوعی از علوم نوین هستند که به کمک درمان سرطان آمدند. نتایج مطالعه ما بر miRNA ها به عنوان نشانگرهای زیستی بالقوه و اهداف درمانی، با اعتبار سنجی بیشتر برای اصلاح رویکردهای تشخیصی و بهبود نتایج بیمار در بدخیمی های لوزالمعده تأکید می کند.

• موارد کاربرد نتایج طرح

یافته های ما چندین DEM را که دارای پتانسیل تشخیصی قابل توجهی هستند، به ویژه HSA-MIR-130B و HSA-MIR-192 برای تمایز PDAC از کنترل های سالم، HSA-MIR-150 و HSA-MIR-192 برای تمایز CP از افراد سالم و HSA-MIR-150 و HSA-MIR-192 برای تمایز PDAC از بیماران مبتلا به CP شناسایی کرد. این یافته ها بر miRNA ها به عنوان نشانگرهای زیستی بالقوه و اهداف درمانی، با اعتبار سنجی بیشتر برای اصلاح رویکردهای تشخیصی و بهبود بیمار در بدخیمی های لوزالمعده تأکید می کنند.

• تاثیرات و کاربردها

این پژوهش به وضوح نشان میدهد که استفاده از روش های نوین بیوانفورماتیکی و هوش مصنوعی تاثیر زیادی در مطالعات کنسر دارد. نتایج این مطالعه میتواند به پزشکان و بیماران درانتخاب بهترین گزینه های درمانی کمک کند.

• لینک مقاله چاپ شده

<https://doi.org/10.1016/j.humgen.2025.201410>

• اهمیت موضوع

سرطان لوزالمعده، به ویژه آدنوکارسینومای مجرای لوزالمعده (PDAC)، با میزان بقای ۵ ساله حدود ۱۰ درصد، چالش های پیش آگهی شدید را ارائه می دهد، علیرغم پیشرفت در تحقیقات سرطان، تشخیص زودهنگام آن به دلیل عدم وجود علائم خاص و ماهیت تهاجمی این بیماری گریزان است. پانکراتیت مزمن (CP) خطر ابتلا به PDAC را به طور قابل توجهی بالا می برد. در این مقاله نقش miRNA ها در پاتوژنز مولکولی CP و PDAC با استفاده از یک تجزیه و تحلیل جامع بررسی شده است.

• مهمترین نتایج طرح

با استفاده از ابزارهای بیوانفورماتیک مانند تجزیه و تحلیل شبکه همبستگی ژن وزنی (WGCNA) و تجزیه و تحلیل غنی سازی عملکردی، ما مسیرهای سیگنالینگ کلیدی، از جمله PI3K/AKT/MTOR و TNF- α را از طریق NF- κ B انتگرال مکانیسم های زیر بیماری را برجسته کردیم. ما همچنین اظهار داشتیم که AKT1، TP53، EGFR، MYC و CTNNB۱ در بیماران PDAC و CP بسیار مهم هستند.

بررسی همبستگی شایستگی فرهنگی با خستگی مهرورزی در کارکنان اورژانس پیش بیمارستانی دانشگاه علوم پزشکی بم

پیام کلیدی

دکتر هادی خوشاب، استادیار پرستاری،
دانشگاه علوم پزشکی بم

hadikhoshab@gmail.com

شماره تماس: ۰۹۱۳۲۴۲۵۷۰۰

داشتن آگاهی و مهارت لازم درباره چگونگی مواجهه صحیح و موثر با باورها و ارزشهای فرهنگی گوناگون برای برقراری ارتباط و انجام مراقبت های بهداشتی و جلوگیری از خستگی مهرورزی لازم و ضروری است. لذا شایستگی فرهنگی و ارتباط آن با خستگی مهرورزی این افراد به دلیل تاثیر بر کیفیت مراقبت های پیش بیمارستانی و گستردگی وظایف و ارتباط با بیماران و همکاران دارای فرهنگ های مختلف از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

اهمیت موضوع

از آن جایی که بسیاری از جنبه های سلامت و بیماری تحت تاثیر فرهنگ افراد قرار می گیرد بنابراین پرسنل اورژانس پیش بیمارستانی باید قادر به ارائه خدمات بر اساس هنجارهای فرهنگی افراد باشند این امر زمانی تحقق می یابد که کارکنان اورژانس پیش بیمارستانی علاوه بر آموزش در زمینه شایستگی فرهنگی به اطلاعات دیگر از قبیل ویژگی های فرهنگی افراد، خانواده و جوامعی که در آن خدمت می کنند و درک آنها از سلامتی، تعاریف و باورها در مورد سلامتی و بیماری نیازمند می باشند. بدون شک در اورژانس های پیش بیمارستانی وجود تنوع نژادی و قومی، فرهنگی و اقلیمی موجب شکل گیری تنوع فرهنگی در بین کارکنان آن شده است.

کارکنان اورژانس پیش بیمارستانی بخاطر موقعیت حرفه ای خود، روزانه با بیمارانی مواجهه دارند که دارای زمینه ها و باطبع نیازهای فرهنگی مختلف هستند، که وجود این تفاوت در بین کارکنان اورژانس پیش بیمارستانی و بیماران می تواند به مرور زمان باعث خستگی مهرورزی شود، از آنجایی که کارکنان اورژانس پیش بیمارستانی نقش اول را در ارائه ی خدمات به افراد جامعه با زمینه های گوناگون فرهنگی را دارند و به طور مداوم در معرض تفاوت

فرهنگی افرادی که به آن ها خدمات ارائه می دهند قرار می گیرند از این نظر خطرپذیرتر می می باشند. مطالعات زیادی شیوع خستگی بین کارکنان و مراقبین بهداشتی علی الخصوص کارکنان اورژانس پیش بیمارستانی را نشان داده است میانگین نمره مهرورزی نیز در بسیاری موارد مطلوب گزارش نشده است.

مهمترین نتایج طرح

داشتن آگاهی و مهارت لازم درباره چگونگی مواجهه صحیح و موثر با باورها و ارزشهای فرهنگی گوناگون برای برقراری ارتباط و انجام مراقبت های بهداشتی و جلوگیری از خستگی مهرورزی لازم و ضروری است. لذا شایستگی فرهنگی و ارتباط آن با خستگی مهرورزی این افراد به دلیل تاثیر بر کیفیت مراقبت های پیش بیمارستانی و گستردگی وظایف و ارتباط با بیماران و همکاران دارای فرهنگ های مختلف از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

موارد کاربرد نتایج طرح

- ۱-انتخاب و به کارگیری افراد دارای صلاحیت بیشتر در اورژانس و
- ۲-اطلاع از خصوصیات که منجر به بهره وری بیشتر کارکنان می گردد.

Knowledge Translation

Quarterly

Promoting Organizational Wisdom
and Exchange of Experiences

Year 1, Issue 1

Spring 2026